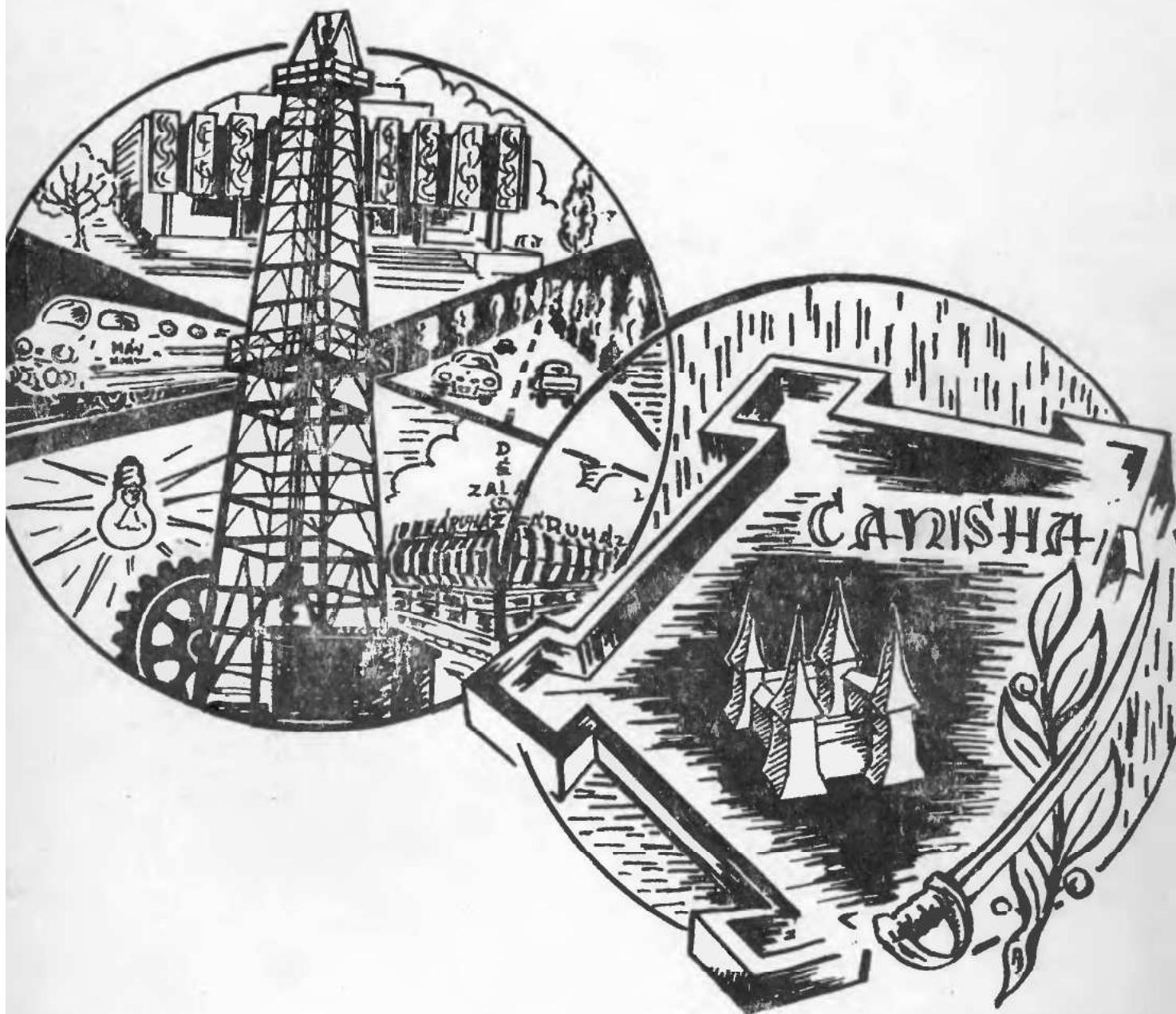

HAGYKANIZSAI HONISMERETI FÜZETEK

1
1979.

DR. FÜLÖP GYÖRGY
A KISKANIZSAI RAGADVÁNY-
-NEVEK

A borítót
Tüchert Miklós
tervezte

KOLCSÓNQZHEȚ

800

F97

DR. FÜLÖP GYÖRGY

A KISKANIZSAI RAGADVÁNYNEVEK

HALIS ISTVÁN
VÁROSI KÖNYVTÁR
230698
NAGYKANIZSA

Építeni, jövőt tervezni a mult ismerete nélkül nem lehet. E régről ismert igazságot nem csak felismerték, de alkalmazzák is városunkban a honismerettel, helytörténettel foglalkozó, lelkesen gyűjtő és dolgozó lokálpatrióták.

A Hazafias Népfront Honismereti Bizottságának szervező tevékenysége eredményeként uttorőinktől a nyugdijas városlakókig egyre többen és szervezettedben dolgoznak Nagykanizsa és környékének mult-kutatásában. Munkájuk, tevékenységük hasznaként gazdagodunk ujabb ismeretekkel, forrásokkal, adatokkal.

A felkutatott és feltárt ismeretek hasznossága és értéke igazzá, valóssá akkor válik, ha közkinccsé lesz. Ennek a törekvésnek a keretében terveztük megjelentetni azokat a munkákat, gyűjtéseket, dolgozatokat, amelyeknek első példányaként Nagykanizsa sajátos, különlegességekben gazdag városrészén élőknek, a kiskanizsai emberek ragadványneveit tartalmazza.

Dr. Fülöp György városszeretetét, sokoldalúságát, lelkes kutató és gyűjtő munkáját dicséri a dolgozat. Valóban, talán az utolsó órákban gyűjtötte össze és adta az avatott kutatók és érdeklődők kezébe munkáját.

Meggyőződésünk, hogy az első füzetet - terveink szerint - ujabbak követik és tovább szélesedik azoknak a köre, akik inspirációt, kedvet kapnak az önzetlen munka e szép példájából.

Itt és most kívánok köszönetet mondani Dénes Gyulának fáradhatatlan szervező és irányító munkájáért.

Az idősebb generáció aktivitásának megkapó, lelkesítő példája tiszta forrásként így táplálhatja a jövőt teremtő fiatal nemzedéket.

Zsoldos Ferenc
tanácselnök-helyettes

A kiskanizsai ragadványnevek

Ragadványneveken azokat a neveket értjük, amelyeket a hivatalos, anyakönyvezett nevek helyett, illetőleg ezekkel együtt a szóbeliségben használnak. A nép egymás közti érintkezése során keletkeztek, nem szolgálnak hivatalos megkülönböztetésre. A ragadványnevek keletkezésének körülményeire, okirai azonban csak akkor kapunk választ, ha Kiskanizsa történelmében visszalapozunk néhány évszázadnyira.

Kiskanizsa nem a kanizsai vár falain belül terült el, hanem a vártól nyugatra, a Kanizsa patakban tul épült fel. A török korban két utcája volt, amelyben telkes jobbágyok, házas zssellérek és egyszerű zssellérek, kisebb kézműves iparosok laktak agyagból vert, sárfalu zsúpos házaikban. Ezeket a házakat azért építették így, mert ellenséges támadás esetén felgyuttották, és bemenekültek a várba. A veszély elmultával visszatértek otthonukba, ahol a tömésfalak még álltak. Az ellenség csak fáradságos munkával tudta volna lerombolni, és így nem háborgatta. Igy aztán csak a tetőszerkezetet kellett ujra felépíteni, a zsuportetőt rárakni, és ujra beköltözhetően állt a ház, a régi formájában.

Az 1440-es években a vár védőőrsége nagy járvány következtében nagyon megfogyatkozott. A védőőrség feltöltéséhez nem tudtak a magyarokból eleget katonának bevonni, így Zsigmond király kénytelen volt havasi rácokat betelepíteni Kanizsára. A Kiskanizsán még mind a mai napig Rác utcának nevezett utcában telepitették le őket. Ez volt az első idegen nemzetiség, mely betelepült Kiskanizsára.

1600-ban Kanizsa török uralom alá került. A 90 éves török uralom alatt Kiskanizsa népe házasságok révén keveredett a törökkel. Amikor 1690-ben Kanizsa felszabadult a török iga alól, az elvonuló törökök közül körülbelül kétszázan itt ma-

radtak. Többen nevüket is megváltoztatva itt éltek tovább, itt alapítottak családot is. Az elvonuló törökkel az ide-telepitett rácok közül többen elhagyták Kanizsát. Ez volt a második népkeveredés.

1702-ben Lipót császár Kanizsa várát osztrák politikai érdekekre tekintettel leromboltatta. A vár lerombolása után a magyar védőőrséget elvitték más vidékre, mig az egyéb nemzetiségi várőrséget feloszlatták. Ezekből a feloszlatott idegen zsoldosokból több német, cseh és egyéb nemzetiségi katona itt maradt és itt alapított családot. Ez volt a harmadik nagyobb népkeveredés.

Mindezekből talán valaki azt gondolhatná, hogy ennyi idegen betelepülő az itteni magyarokra valamiféle idegen befonyást gyakorolhatott volna. Nem így történt. Kiskanizsa népe mindig szorgalmas, munkaszerető és becsületes magyar volt. Itt nem néztek különben senkinek soha a nemzetiséget, a vállását. Egyedül a becsületes munka szeretete volt az emberség mértéke. Igy aztán az itt maradt idegenek szorgalmas munkájuk révén igen rövid időn belül, idegen nemzetiségeket szinte elfeledve, talpig becsületes jó magyarokká váltak. Néhány évtized multán már a legnagyobb sértésnek vették, ha valaki azt mondta volna rájuk, hogy nem magyarok.

E kitérő után most már meg lehet érteni, hogy miért vannak idegen családnevüknek magyar ragadványneük, és a magyar nevüknek idegenül csengő ragadványneve.

Most pedig rátérhetünk a ragadványnevek keletkezésének vizsgálatára.

A ragadványnevek keletkezésének egyik legfőbb tényezője az volt, hogy bár a kiskanizsai utcáknak volt neve, de benne a házak nem voltak megszámozva, és így csak a hivatalos név mellé tett ragadványnévvel tudták a hasonló nevűeket egymástól megkülönböztetni, ugyanazon utcán belül.

A további névmegkülönböztetéseknek a kialakulására a lakosság szaporodása is nagy hatással volt. A kialakulás módjá-

ra két tényező hatott jelentőségteljesen.

Az egyik döntő tényező a házasságkötéssel járó variáció, a másik pedig Kiskanizsának a belső jellemzők szerinti megosztottsága.

A házasságokat nem a két érdekel fél, a lány és a fiú határozta el természetes vonzalmai alapján, hanem elsősorban a vagyon helyzet, a vagyon szerinti rang döntött el. A másik befolyásoló tényező a házasságnál az volt, hogy a város melyik részében lakott a házasulandó, illetve a férjhezmenő fél. Annak megállapítása, hogy a házasulandók közül ki és kit vehet el feleségül, a leendő anyósok határozatától függött, minden körülmény mérlegelésével.

Kiskanizsa nem hivatalosan ugyan, de hallgatólagos és mindenki által elfogadott törvéhyszerűséggel két részre tagolódott. Az egyik része a Varasdi utcától északra lévő felső falu volt, a másik pedig a déli része, vagyis az alvég. A felső részben többségükben a magyar telkes jobbágyok és utódaik, valamint a vagyonosabb idegenek laktak. A déli alvégen kevés telkes jobbágy, néhány házas zssellér lakott, a többségében pedig mezőgazdasági zselliérek, csalédekberek, akik nemzetiségre nézve részben rácok és horvátok voltak. Az egyik nagyobbik alvági utca még ma is a Nagyrác utca nevet viseli. Ez a területi megkülönböztetés az egymás közti érintkezésben, és különösen házasságkötések tekintetében, szinte áthatolhatatlan gátat jelentett. Igy aztán komoly oknak és érdekeknek kellett közrejátszaniuk abban, hogy ha házasság jött létre a felvég és az alvég között.

Ez az állapot aztán kihatott a ragadványnevek csoportos keletkezésére, elterjedésének határaira is. Előfordult, hogy a ragadványnév mellé még egyet kellett ragasztani, a pontos megkülönböztetés érdekében.

Kiskanizsának létezett egy harmadik, szintén elméletben létező településcsoportja, amely a mostani Hunyadi tértől nyugatra terült el. Lakói nagyobb részben nincstelen zselérek, napszámosok voltak. Ezt a részt Rajnának nevezték.

Hogy aztán mikor, miért és milyen körülmények között keletkezett ennek a falurésznek ez a megkülönböztető elnevezése, azt senki sem tudja, de az elnevezést mind a mai napig ismeri mindenki Kiskanizsán.

A ragadványneveket Kiskanizsán csufnévnek nevezték. Ez nem volt sértő, mert a kiskanizsaiak gondolkozásmódja szerint, amig van az embernek egy törvényes, rendes neve, mellette van egy csufnév, amit a jobb megkülönböztetés céljából ragasztottak a törvényes név mellé, és ugy is használtak. A ragadványneveket törvényesen és hivatalosan nem is tüntették fel és nem használták.

A városrész fent elemzett megoszlása, a lakosság termesztes szaporodása magával hozta, hogy sokan viselték azonos családi nevet kisebb területre tömörülve, és a ragadványnév elterjedése szükségszerűvé vált, sőt a második ragadványnév hozzáillesztése is, esetenként.

Valamely ragadványnév keletkezésének bemutatására csupán a saját neviink, vagyis édesapám nevének kialakulását tudom felemlíteni. Míg családi neviink Fülöp volt, a ragadványnevünk: páter. Ez a név onnét eredt, hogy a családnak több férfitagja járt gimnáziumba. Például András nagybátyám négy gimnáziumot járt ki, és utána megnaradt otthon a paraszti munkában, mint telkes jobbágy fia. Apám, Fülöp György is kijárta a gimnázium első osztályát, de aztán abbahagyta a tanulást. Apám alacsony termetű, koromfekete hajú ember volt, igazi mokány nagyar. Dacos, lobbanékony természete miatt már legénykorában ráragadt a höccös név. Igy aztán a mi szükebb családunk neve Fülöp György páterhöccös lett.

Az olyan esetekben, amikor egy utcában nem csupán kettő, hanem három, sőt több egyforma család- és ragadványnevű egyén akadt, akkor még egy ragadványnevet kezdtek fel megkülönböztetésükre. Erre jó példa az egyik legnépesebb utca, a Jakabkuti utca. Itt a Krisztián családnevük első ragadványneve a Simádlin, ehhez jött a Fagyos, a Csürrögető,

aztán a Furubi. Ilyen ragadványnév osztódás több is van Kiskanizsán.

Az idegen betelepülések nyomai most is megvannak az egyes családnevekben, mint például:

Német	Szerb	Horvát
Sneff	Karlovićs	Mihalecz
Neumajer	Vugrincsics	Martinecz
Bolf	Vidovics	Kuzma
Auer	Dávidovics	Poszovecz
Tisler	Radics	Herjavec
stb	stb	stb
Török	Cseh	
Baa	Szokol	
Haba	Krátky	
Gozdán	Danek	
Anek	Filák	
Mátés	Pahocsa	
stb	stb	stb

Ezek az idegen nevek mind a mai napig fennmaradtak, és bizonyos vonatkozásaiban hatást gyakoroltak a ragadványnevekre is, mert előfordult, hogy eredeti nemzetiségiük szerinti ragadványnevet kaptak a későbbiek során:

Baa	ragadványneve	Barbacsi	/török/
Samu	"	Csiribli	/török/
Varga	"	Makár	/török/
Varga	"	Penec	/horvát/
Szmodics	"	Siska	/cseh/
Novák	"	Cseszkó	/cseh/
Dávidovics	"	Poveda	/horvát/
Horváth	"	Flinger	/német/
Bagonyai	"	Flori	/horvát/
Szollár	"	Jankér	/cseh/ stb.

Az időközben betelepült idegeneknek nem volt ragadványnev, mert egyedülálló nevük mellett arra szükség nem volt.

Arra, hogy ezek a ragadványnevek hogyan jöttek létre az idők folyamán, mi volt az alapjuk, csak következtetésekkel lehet magyarázatot adni, de még ezek is csak találhatások lehetnek, mert eredetükről irásos dokumentumok nincsenek. Ezek a nép körében keletkezett elnevezések, melyek már századok óta léteznek, és egyik generáció a másikra szájhagyomány alapján adta tovább, és nincs olyan élő személy, aki keletkezésükre fényt deríthetne. Az utódok sem tudják, mivel csak a nevet örökölték, de keletkezésének okát velük nem közölték.

A ragadványnevek tanulmányozása, a velük való foglalkozás, összefüggéseiknek feltárása mégsem hiábavaló, mert a nép életének régi hagyományai tárulnak fel előttünk. A ragadványnév is történelem, néprajzi adalék.

A következőkben a neveket utcánként szedtem sorba. Elől jön a családi név és azután a ragadványnév.

Alsótemető utca

<u>Családi név</u>	<u>Ragadványnév</u>
Polai	Gyöngytik
Varga	Miklós
Karlovics	Pelvatanácsos
Tlemmer	Tamás
Szmodics	Martin
Godinek	Lulek
Kálovics	Mihina
Gudlin	Náci
Farkas	Bognár
Bolf	Bognár
Flánder	Bürke
Varga	Penec, Szákás
Flumbort	Bander
Mihalecz	Káposzta
Mihalecz	Magyar
Godina	Szatyor
Varga	Bődike
Horváth	Bundzsi

Bajcsai utca

Kangyalics	Petye
Kiss	Ferus
Jakupánecz	Tamás
Kálovics	Babos
Mihalecz	Mátyás
Dolmányos	Betyár
Horváth	Juda
Varga	Tojásos
Vajda	Náci
Baa	Barbacsi

Családi név	Ragadványnév
Magyar	Bregovics
Szokol	Busa
Millei	Dádek
Gudlin	Kuzma
Vajda	Szabó
Szmodics	Prungác
Dani	Véber
Kangyalics	Göbe
Bregovics	Szinek
Vajda	Aka
Polai	Gyuric
Kunics	Huszár
Horváth	Juda
Kiss	Ferus
Vajda	Pálek
Horváth	Trunki
Horváth	Pável
Millei	Csupri
Farkas	Csicsa
Horváth	Barom
Szmodics	Siska
Plándér	Bunczi
Kangyalics	Csucsol
Magyar	Sánta
Sneff	Magyar
Magyar	Igri
Knausz	Kámi
Dolmányos	Bérdolmányos
Varga	Makár
Polai	Gyuric
Farkas	Györgyék
Novák	Cseszkó
Imrei	Berci
Millei	Csutri

Családi név Ragadványnév

Bába utca

Godina	Birács
Hajdu	Csöndér
Kassai	Kunics
Plander	Kerpacs
Szmodics	Bariska
Dávidovics	Jandrók
Tislér	Südő
Horváth	Sánta
Kovács	Bognár
Ország	Tukeli
Horváth	Hajdinák
Plándér	Pereci
Törő	Petus
Kuzsner	Hajnali pupos

Czigány utca I.

Hillei	Dádek
Kállovics	Bakter
Nagy	Tóth
Sneff	Sisári
Jankovics	Bozsák
Poszovecz	Köles
Törő	Takács
Sneff	Péter
Bagonyai	Bóna
Dénes	Dödölle
Dávidovics	Sántiván
Varga	Anekvörös
Faics	Fütyülő
Varga	Makár
Gudlin	Lápek

Családi név	Ragadványnév
Marton	Szilajka
Dani	Mihók
Bolf	Káposzta
Kiss	Poszovecz
Faics	Fuvaros
Gudlin	Purci
Millei	Petus
Dávidovics	Jandrók, Poveda
Farkas	Babos
Farkas.	Györgyék
Bolf	Györgypupos
Knausz	Kolec
Tislér	Jankek

Czigány utca II.

Horváth	Ferkógyuri
Bolf	Gyuri
Bolf	Bognár
Dávid	Purci
Gozdán	Biró
Szokol	Pisti
Jakabfi	Bara
Kálovics	Pelva
Dervalics	Sántiván
Horváth	Barom
Knausz	Hajdu
Kálovics	Mihók
Jakabfi	Bunda
Horváth	Mákos
Kálovics	Krámer
Nagy	Miska
Sneff	Péterfelső

Családi név	Raga Iványnév
Bolf	Betyár
Kállovics	Berkő
Kállovics	Csondor
Tislerics	Bőrös
Varga	Makár
Zimmermann	Nóta
Balogh	Gyigya
Varga	Penecz
Poszovecz	Péter
Hermanics	Csikós
Mihalecz	Kopera
Imrei	Dervá
Kállovics	Cája
Bolf	Dózsi
Csepregi	Krámer
Faics	Reklám
Kiss	Betyár
Nagy	Gudlin
Czimermann	Nóta
Kunics	Csizmaszár

Felsőtemető utca

Varga	Patfar
Bencze	Tökös
Vajda	Kanki
Bolf	Bognár
Bolf	Ivánkoma
Mihalecz	Mátyás
Mihalecz	Mátyás cseszkó
Vajda	Filó
Kállovics	Klausz
Kuzsner	Istóf

Családi név	Ragadványnév
Varga	Kunics
Kállovics	Potrévec
Szabó	Liti
Horváth	Potrévec
Szmodics	Siska
Krisztián	Sisári
Varga	Bődike porcog
Varga	Fenec
Varga	Kanki

Homokkomáromi utca

Kovács	Baltis
Kiss	Csiki / Csibi
Fülöp	Cika
Millei	Pávics
Kiss	Ferkölaci
Polai	Gyuricz
Horváth	Johánc
Dávidovics	Jandrók
Hajdu	Csonka
Hegediüs	Ivica tanácsos
Farkas	Drassa
Sneff	Baricsicsa
Farkas	Csicsa
Farkas	Györgyi
Balogh	Gyigya
Hajdu	Gergő
Stocker	Bődi
Kunics	Szóke
Matalics	Fütyös
Parti	Burundi
Polai	Gyuric-poszpek
Mátés	Kám
Marton	Balijankószőke

Családi név	Ragadványnév
Gál	Léhes
Gál	Kasfonyó
Krisztián	Sisári
Pávics	Mátó
Polai	Huszár
Szokol	Pisti
Nihálecz	Klausz
Anek	Rózsa
Dagonyai	Vorga
Varga	Penec szándék
Sneff	Baricsicsa
Hegedűs	Csás / Ivica
Hegedűs	Bogaras
Gudlin	Bozsák
Szokol	Szinek
Millei	Győri
Polai	Győri
Kunics	Marusa
Dávidovics	Mátyás
Varga	Csepregi
Szokol	Füző
Pintér	Bugyogó
Sneff	Fonyár

Hunyadi tér

Dolmányos	Bérdolmányos
Liplin	Gyuri
Kálovics	Babos
Kiss	Ferus
Polai	Gyuric
Bolf	Szinek
Imrei	Káposzta
Szollár	Hajnali

Családi név	Ragadványnév
Szabó	Liti
Szedlmajer	Perkócs
Muczer	Bihalos / Kantó
Horváth	Juda
Kellermann	Matek
Bolf	Kunics
Millei	Gunya
Kálovics	Pókó
Tislerics	Bőrös
Horváth	JóháneC
Plánder	Szinyóri
Szalai	Kódésvica
Bartol	Nagyjános

Kisrác utca

Mujzer	Tubás
Sneff	Baricsicsa
Bolf	Ivánszinész
Erdélyi	Csaní
Varga	Penecbebe
Kálovics	Gyuráci
Gudlin	Plónináci
Anek	KunicS
Kuzsner	Kajkó
Szerdahelyi	Balpárt
Kiss	Ferus
Varga	Makárzsube
Haszon	Tikász
Mihalecz	Bognár
Marton	Balijankó
Knausz	Igri
Plánder	Gyuric
Bolf	Sarju
Mátés	Makár

Családi név	Ragadványnév
Szollár	Jankér
Varga	Piszura
Kálovies	Krámer
Mátés	Bagolai
Kiss	Ferus
Varga	Makár / Szentes
Gudlin	Vendel
Gudlin	Náci
Kálovics	Szücs
Günsberger	Komazsidó

Jakabkuti utca

Gudlin	Pálek
Baj	Zuzora
Gudlin	Antal
Krisztián	Simadlin fagyos
Ötvös	Verászló
Ötvös	Verászlózsido
Baj	Bandi
Szabó	Liti
Dolmányos	Jónás
Mihálecz	Hátyás
Mihálecz	Kancér
Julák	Sunyi
Horváth	Flinger
Krisztián	Csúrrögető
Tóth	Dudás
Samu	Csiribli
Krisztián	Simádlin faszi
Lengyel	Julcsék
Gunyhó	Ádám
Bunczom	Bajszi
Faics	Martin

Családi név	Ragadványnév
Vadász	Ferkács
Fülöp	Páterhöccös
Flubort	Mumafejes
Ötvös	Pókec
Krisztián	Simádlinfurubi
Szollár	Kisszollár
Szollár	Pügyőc
Godinek	Liszkanázsó
Szmodics	Frungác
Gozdán	Diák
Knausz	Andrisburrok
Ifcsics	Andris
Gozdán	Kuncis
Varga	Bődike Cibe
Varga	Bődike Szőke

Jakabkuti utca

Horváth	Fável
Kunics	Kiskunics
Flumbort	Muma
Krisztián	Kocfán
Bolf	Barom
Mihalecz	Szemányi
Mihalecz	Pálek
Varga	Bődike
Szmodics	Slovek
Flumbort	Péter
Flumbort	Péterbagó
Flumbort	Cimus
Magyar	Codina
Neumajer	Dávid
Godinek	Iulek
Szmodics	Nikáj

Családi név	Ragadványnév
Tiszai	Bőrbajszu
Vajda	Gömbölü
Godinek	Fali
Ótvös	Sipa
Bolf	Iván
Godinek	Juda
Dolmányos	Cvetkó
Magyar	Filák
Varga	Penectarka
Varga	Kurkó
Godinek	Csorba
Major	Tököli
Knausz	Mászlin
Bagonyai	Flóri
Krisztián	Kocfán
Sneff	Péter
Flumbort	Goszpon
Godinek	Imrevörös
Domián	Dombi

Körmös utca

Nagy	Dudi
Kuzma	Betyár
Imrei	Poláj
Horváth	Bander
Major	Tököli
Polai	Savanyó
Göncsics	Mica
Horváth	Szidi
Imrei	Patkó
Tiszai	Binyók
Farkas	Pika
Sós	Pereci

HALIS ISTVÁN
VÁROSI KÖNYVTÁR
230698
NAGYKANIZSA

Családi név	Ragadványnév
Savanyó	Barbi
Plander	Kigyós
Bunczom	Páter
Fülöp	Páter
Fuisz	Steszli
Gudlin	Sisári
Kiss	Ferus
Horváth	Bögecs
Horváth	Pecák
Andri	Csik
Dávidovics	Vörös
Nagy	Baltis
Imrei	Zsombor
Vajda	Manca
Molnár	Hódhely
Samu	Bambula
Vugrincsics	Millei
Kálmán	Csiszár héda
Zigler	Cseszkó
Plándér	Bözsörédi
Marton	Szatyor
Magyar	Kenuk
Hokman	Csibi
Szmodics	Matyi
Kunicg	Náci
Jankovics	Bozsák
Kunics	Rekcum
Dávidovics	Koholi

Nagyrácz utca

Tiszai	Hosszu
Flumbort	Goszpon
Sneff	Sipa

Családi név	Ragadványnév
Godina	Kerpacs
Godinek	Pali
Godinek	Frici
Szántó	Snidár
Benczik	Mozsaras
Borovics	Boros
Knausz	Kolec
Véber	Palkó
Vajda	Manci
Fekete	Ország
Flumbort	Matéz
Ötvös	Divi vörös
Varga	Kunics
Kuzsner	Pipás
Hajdu	Csöndér
Szmodics	Szopli Bózsi
Ötvös	Sipa
Kovács	Tüske
Poszovecz	Kondor
Varga	Csepregi Makár
Krisztián	Sisári
Sneff	Csirás
Kálovics	Mihina
Bolf	Hicc
Godinek	Matéz
Szmodics	Bariska
Bolf	Fuccs
Szokol	Pisti
Baj	Igri pocak
Kálovics	Mihina
Zimmermann	Páter
Kálovics	Berki
Kálovics	Honvéd

Családi név

Ragadványnév

Nagyrácz utca II.

Szokol	Pistitutus
Nagy	Miska
Varga	Furubi
Poszovecz	Horvát
Knausz	Igri
Szmodics	Boriska
Szollár	Jankér
Filák	Csikós
Tislér	Filák
Tiszai	Jézus
Sneff	Pisti
Wild	Kele
Gudlin	Lápeksánta
Horváth	Sipavak
Marton	Balijankó
Gozdán	Paraszt
Szmodics	Kanász
Varga	Penec
Szmodics	Peszter
Csanádi	Ács
Poszovecz	Donedliti
Horváth	Bundzsi
Neumajer	Dávid
Gozdán	Czigán
Godinek	Paliás
Gudlin	Nácivastag
Borbély	Dzseben
Flumbort	Gospon
Borbély	Flinger

Ország ut

Berke	Cika
Varga	Makár

Családi név	Ragadványnév
Plander	Muri
Tisszai	Buncom
Szabó	Liti
Horváth	Mihók
Baj	Picz
Sneff	Péter
Faics	Szeglet
Horváth	Mikó
Baj	Csötöllő
Pukmann	Panna
Gudlin	Hehe
Faics	Megéri
Dávidovics	Fap
Steszlin	Csucsi
Fülöp	Cika
Horváth	Gáspár
Bolf	Szinek
Dani	Mihók
Németh	Csana
Kovács	Csik
Horváth	Mikó
Plánder	Szinyéri
Plánder	Biksi
Sneff	Pompos
Szmodics	Prungác
Godinek	Juda
Horváth	Johánek
Muczer	Sándor
Muczer	Csonka
Bolf	Muczer
Plánder	Gyuri Liszai
Horváth	Pável
Polai	Vörös
Polai	Szücs Poláj

Családi név	Raf adványnév
Árok	Dulló
Herjavecz	Trunk
Jámbor	Murka
Polai	Gyuric
Bolf	Mutyók
Kók	Godina

Ország ut II.

Kálovics	Száli
Kálovics	Pelva
Deutsch	Sótartó
Horváth	Kasznár
Horváth	Rinyák
Imrei	Káposzta
Plánder	Majdák
Kellermann	Matek
Horváth	Vincek
Major	Tököli
Gerócs	Bógecs
Peti	Kurkó
Dávidovics	Vörös
Dani	Mihók
Bolf	Biksi
Dani	Mákos
Ötvös	Szódás
Hokman	Purci
Imrei	Pajti
Varga	Penec
Kálovics	Pelva ludi
Auer	Házlin
Sncff	Kuzsner
Dani	Marusa
Plander	Jandrók
Koszoru	Liti

Családi név	Ragadványnév
Sneff	Pizi
Balogh	Binduramica
Kálovics	Száka
Polánecz	Borbély
Kovács	Sás
Kiss	Truna
Szlávecz	Sgányer
Krisztián	Dombi
Jankovics	Bozsák
Gerőcs	Jankó
Kálovics	Babos
Horváth	Czigány
Tiszai	Binyók
Tenk	Bolcek
Jakabfi	Bucsek
Kovács	Tudi

Óratorony utca

Baa	Pekoli
Fintér	Bugyogó
Marton	Balijankórotyogó
Gozdán	Bandi
Bunczom	Protye
Sali	Mancsek
Veszter	Csik
Török	Nyári paradicsom
Nagy	Baltis páter
Fülöp	Decsi
Stocker	Ács pityókás
Dani	Baka
Kozári	Szipi
Baj	Leposa
Csik	Depáre
Dani	Miszter

Családi név	Ragadványnév
Tislér	Südő leposa
Németh	Bajszos Kozári
Szokol	Pistitutus
Kók	Krim
Hoffer	Gáspár
Gudlin	Dódi
Baj	Lovas Bandi
Dani	Molnár
Szabó	Liti
Jámbor	Medzger
Marton	Balijankópocak
Marton	Kisbalog
Polai	Sipa
Gyergyák	Behák
Balogh	Hosszu
Dávidovics	Danek
Horváth	Faicsbindura
Fülöp	Bricskómillei
Skernyák	Mutyák
Molnár	Vasuti
Polai	Gyuricpásztor
Danek	Málek

Berek köz

Szokol	Tutus
Gozdán	Ács
Fülöp	Piszura
Fülöp	Bózsi
Baj	Istókszentes
Jankovics	Eozsák
Mihálecz	Nátyás
Mihalecz	Pipás

Családi név

Ragadvány név

Pápai utca

Varga	Penec
Godina	Poláj
Kálovics	Pelva
Krisztián	Kuzma
Miháleoz	Böröndi
Borbély	Lulak
Herjavecz	Kovács
Godina	Magyar
Lengyel	Muma
Godinek	Jankica
Marton	Balijankó
Szmodics	Jankógyuri
Dávidovics	Jandrók
Kálovics	Berki
Nagy	Láránd
Farkas	Rendőr
Baj	Bandi

Pivári utca

Szokol	Pisti
Szokol	Aranyos
Knausz	Luttyos
Fürst	Bodri
Baj	Baistók
Tislér	Hadi
Bolf	Dózsi
Vidovic ~~s~~	Dádek
Tislér	Hárigida
Varga	Vakmakár
Kocsis	Csordás
Furdán	Csermák
Dolmányos	Jónás

Családi név	Ragedványnév
Benczik	Bunci
Bunczom	Makár
Szmodics	Bariska
Tislér	Jámbor
Farkas	Babos
Kálovics	Bakter
Vajda	Kanki
Varga	Piszura
Dolmányos	Bali
Lengyel	Muma
Baj	Zuzora
Horváth	Pável
Horváth	Bander

Polgár utca

Baj	Picz
Kangyalics	Jandrók
Varga	Mutyibiksi
Tislér	Biksi
Bolf	Mutyók
Anek	Tükrös
Polai	Bömhéc
Gudlin	Furdán
Jámbor	Murki
Bolf	Hicc
Baa	Pinterics
Faics	Fütyülő
Dervalics	Iván
Dervalics	Fráter
Plánder	Biksi
Pávics	Bózsi
Kunics	Picc
Jankovics	Bozsák
Bence	Bürke
Polai	Fráter

Rozmarinc utca

Családi név	Ragadványnév
Németh	Hajnali
Gerőcs	Tüske
Kovács	Csikós
Borsfai	Kőmives
Vild	Balpárt
Liplin	Trutykó
Kiss	Truna
Hegedűs	Farkas
Bunczom	Tököli
Horváth	Mákos Csikós
Dani	Truna
Varga	Bődike
Kálovics	Faics
Plánder	Karpacs
Németh	Mulkucs
Vajda	Filő
Dávidovics	Jandrók
Nagy	Pancsa
Plánder	Huszár
Kápolnás	Matek
Auer	Házlin
Imrei	Patkó
Horváth	Kasznár
Szlávecz	Sgányer
Szokol	Julcsék
Szalai	Káposzta
Szalai	Tüske
Bencze	Bürke
Rácz	Gyigya
Kovács	Borsos
Kátai	Mikó
Horváth	Györkös

Családi név	Ragadványnév
Bali	Dohányos
Nagy	Bunda
Major	Tököli
Plander	Pipás
Gálos	Gudlin
Boromissza	Dudócsi

Szent Rókus utca

Plánder	.....	Joháneč
Wéber	.....	Vadas
Steszlin	.....	Csucsi
Jámbor	.....	Muri
Anek	.....	Dóka
Horváth	.....	Patfar
Stocker	.....	Ács
Dávidovics	.....	Pitó
Bagonyai	.....	Varga
Dervalics	.....	Derva
Dávidovics	.....	Pipás
Török	.....	Nyáribugyogó
Németh	.....	Kozári
Dolmányos	.....	Jónás Vadéros
Szokol	.....	Pisti huszár
Dolmányos	.....	Bajcsi
Dani	.....	Csicsa
Kálovics	.....	Grézin
Büki	.....	Vasuti
Polai	.....	Bolcek
Dani	.....	Maruša
Dolmányos	.....	Kina
Bencze	.....	Bürke
Balogh	.....	Gyigya
Jankovič	.....	Bozsáktökös

Családi név Ragadványnév

Hajdu	.....	Árvai
Paksi	.....	Csürkös
Anek	.....	Metes
Anek	.....	Dóka
Anek	.....	Bukholc
Fekete	.....	Bali
Cál	.....	Muri
Anek	.....	Policer
Skernyák	.....	Pável
Sneff	.....	Péter
Kunics	.....	Szőke
Polai	.....	Gyuricluka
Nagy	.....	Fogyaték
Dávidovics	.....	Pocskájte
Bencze	.....	Feri
Mihalecz	.....	Klausz-őrmester
Pávics	.....	Bózsi-paraszt
Pahocsa	.....	Becsker
Kangyalics	.....	Barbi
Baa	.....	Pekeli
Magyar	.....	Bürke
Varga	.....	Makár

Szent Flórián tér

Kók	.....	Káposzta
Horváth	.....	Ferus
Dávidovics	.....	Jandrókfercsi és foghagyma
Horváth	.....	Boda
Novoth	.....	Bognár
Bolf	.....	Kunics
Dávidovics	.....	Jandrók
Dávidovics	.....	Jandrók tanító
Herjavecza	.....	Truntyi

Családi név	Ragadványnév
Arnstein	Sántazsidó
Bali	Mancsek
Baj	Csötöllő
Kiss	Steszlin Julcsek
Polai	Gyuric

Szepetneki utca

Ačél	Matek
Németh	Hunyi
Kangyalics	Bozsák
Bolf	Huzér
Kunics	Boros
Tóth	Samu
Horváth	Cika
Gozdán	Bunczom
Horváth	Pálek
Pál	Gángó
Bunczom	Protye
Zigler	Cseszkó
Nagy	Póttya
Imrei	Didi
Perkó	Roboz
Kunics	Timár
Szerdahelyi	Bolygó
Imrei	Baltis
Kálovics	Bosnyák
Proszonyák	Kasznár
Battyányi	Szuszurka
Godina	Luka
Horváth	Belganyul
Lutár	Kopcsa
Horváth	Pável
Kangyalics	Kanos
Farkas	Taracskei

Családi név	Ragadványné
Varga	Penec
Faics	Tornyos
Németh	Kónyi

Sziget utca

Horváth	.....	Mikulec
Fülöp	.....	Páter
Bencze	.....	Takács
Varga	.....	Sántiván
Kállovics	.....	Pelva
Kiss	.....	Ferus
Kállovics	.....	Száli
Hegedüs	.....	Ivica
Novák	.....	Ákos
Dervalics	.....	Derva
Imrei	.....	Baltis
Bagonyai	.....	Varga
Samu	.....	Kutásó
Németh	.....	Mákos
Horváth	.....	Jandrók
Kremzer	.....	Tislér
Fekete	.....	Góber
Mihálecz	.....	Krénusz
Tislér	.....	Bara
Kovács	.....	Poterpács
Tislér	.....	Südő
Szmodics	.....	Bariska
Plánder	.....	Kerpaca
Godina	.....	Birács
Ötvös	.....	Verászló
Hajdu	.....	Csöndér
Flinger	.....	Bódi
Berke	.....	Cika

Családi név	Ragadványnév
Martinecz	Poláj
Polai	Gizsnek
Polai	Magda huszár
Bolf	Iván
Bencze	Jankék
Herczeg	Bozsák
Tislér	Godángulás
Paur	Ákos
Dávidovics	Jandrók
Tislér	Jonkér

Templom tér

Szokol	.....	Pisti
Millei	.....	Dádek
Hegedűs	.....	Ivics Görgei
Horváth	.....	Lámpagyujtó
Horváth	.....	Fecsketökü
Bolf	.....	Szinek
Horváth	.....	Grézin
Baj	.....	Pekuli
Muczer	.....	Bihalos

Varasdi utca

Szerdahelyi	.....	Csepke
Dani	,.....,	Mihók
Baa	.....,	Barbácsi
Vajda	.....,	Pancsa
Szmodics	.....	Prungác
Kangyalics	.....	Petye
Polai	.....	Győri
Plánder	.....	Kigyós
Bartol	.....	Gudlin
Jámbor	.....	Ilonaszáli

Családi név	Ragadványnév
Plánder	Kigyósbence
Fülöp	Millei
Ország	Perkő
Horváth	Joháneč
Baj	Picz
Kocsis	Csordás
Bolf	Kunics
Godinek	Cimer
Varga	Makár
Flánder	Bömhéc
Simon	Kupci
Hári	Gida
Kálovics	Mihina
Muczer	Sándor
Varga	Miklós
Mihálecz	Klausz
Knausz	Igri
Horváth	Sánta
Horváth	Joháneč
Kiss	Ferus Birkás
Bolf	Bognár
Varga	Tiszai
Péntek	Hedus
Varga	Szollár
Dani	Antal
Markovics	Kádár
Bagonyai	Bóna
Szmodics	Martin
Godina	Luka rutmi kokas

Családi név

Ragadványnév

Tornyos köz

/Ragadványneve: Tornyoskóté/

Bolf	.....	Sargyu
Kiss	.....	Ferus
Flumbort	.....	Goszpon

Zsigárdi köz

Pländer	.....	Baistók tanácsos
Polai	.....	Csik
Gudlin	.....	Kicsilaci
Kovács	.....	Csik
Hegedüs	.....	Liplin
Sasvári	.....	Kosfonyó
Kuzsner	.....	Bagós
Marton	.....	Balijankó
Balogh	.....	Pipás
Lettáng	.....	Fogyaték
Horváth	.....	Pereci
Petőfi	.....	Matalics
Kók	.....	Náca
Jámbor	.....	Patafics
Auer	.....	Házlin

A ragadványnevek összegyűjtésének alapja:

Az összegyűjtés kezdetén megkíséreltem a régi városi lakósnévjegyzékek alapján összeszedni a ragadványneveket. Ezen az alapon azonban sikert nem lehetett elérni, mert a hivatalos irásokban, a lakások nevei mellett, a ragadványneveket csak igen ritkán írták ki.

A telekkönyvekben ugyanez volt a helyzet.

Egyetlen mód adódott tehát, hogy idősebb emberek emlékezései alapján gyűjtsem össze a ragadványneveket. Ez is nehézen ment, mert az idősebb emberek már feledékenyek és a ragadványnevekre csak halványan emlékeztek vissza. Igy ezeket az előbbi forrásokat csak kiegészítés képpen vehettem igénybe. A munka legnagyobb részében nem kellett az idősebbeket egyes események felemlítésével rávezetni a ragadványnevekre.

Majdnem teljesen magamra voltam tehát hagyva ebben a kérésben és már azzal foglalkoztam, hogy nem is kezdek bele, de az ismerősök, különösen Dénes Gyula barátom biztatására elkezdtem az összegyűjtést.

Nagyon nehéz, egyéves munkával tudtam a fenti neveket - 858 család ragadványnevét - összehozni.

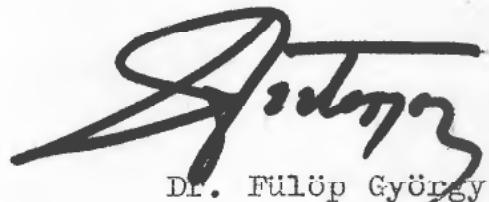
Ez azért sikerült, mert én jómagam is kiskanizsai születésű kisparaszt fia vagyok. A kiskanizsaiakkal együtt dolgoztam, együtt éltem, Katonaidőn alatt kanizsai ezrednél, a 20-as honvédeknél szolgáltam. Ott beosztásomnál fogva mindenivel találkoznom kellett. Katonaidőn után - a jogi tanulmányaim befejezésével - Kiskanizsán nyitottam meg ügyvédi irodámat. Igy majdnem minden kiskanizsaival volt - ügyeim kapcsán - dolgom. Ügyvédi irodám megnyitása után 1926 év őszétől kezdve, mint városi képviselő intenzíven foglalkoztam Kiskanizsa ügyeivel. Igy is sokoldaluan, sokakat kellett megismernem személyi és vagyon vonatkozásban, tehát ugy-

mondhatom, hogy egész Kiskanizsa lakosságát jól és közelről ismerem.

Most azonban, hogy ez a munka elkészült, mégis örömet okoz, mert ugy érzem, hogy nem nagy történelmi munkát csináltam, csak egy kis adalékot gyűjtöttem Kiskanizsa történetéhez.

Ez a munka pár év mulva egyáltalán nem lett volna összegyűjthető.

Nagykanizsa, 1979. március 15.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Fülöp György".

Dr. Fülöp György

Kérem az olvasót, - hogy a kimutatásból kimaradt kiskanizsai ragadványneveket - az előbb írt uteák szerinti bontásban velem közölni sziveskedjen. Ha lehetséges, ugy egy-két sorban a ragadványnevek keletkezésének körülményeit is kérem megadni.

Címem: Dr. Fülöp György
Somogyi B. u.6.
8800 Nagykanizsa

